

Motion till riksdagen

1989/90:Sk828

av Lars Werner m.fl. (vpk)

Anslagen till riksskatteverket

Om resurser för rättvisa och service

Under riksskatteverket (RSV) sorterar myndigheter med uppgift att se till att skatter och avgifter betalas på rätt sätt och i rätt tid. Om t.ex. vissa skattskyldiga inte erlägger rätt skatt kan andra belastas med ett för högt skatteuttag. Likaså kan somliga skattebetalare betala en för hög skatt beroende på att de inte har rätt information om vilka avdrag eller nedsättningar de har rätt till. Det är myndighetens uppgift att så långt som möjligt se till att ingen vare sig betalar för mycket eller för lite i skatt.

Skatte- och kronofogdemyndigheterna har således en dubbel uppgift dels att se till att skatteintäkter kommer in till den offentliga sektorn, dels att ge medborgarna en offensiv service och information om deras rättigheter. Denna dubbla roll ställer höga krav på myndighetens personal.

Under en följd av år har skattemyndigheterna lyckats att förbättra sin service till allmänheten. Detta märks bl.a. i de undersökningar som mäter allmänhetens förtroende och uppskattning av offentliga myndigheter. Kontrollen har också förändrats så att den nu riktar in sig på väsentliga skatteundragande, och allt mindre resurser brukas för ren detaljkontroll.

Inte minst visas detta i resultaten från 1989 års taxering. Enbart på kontroll av företag i allmänhet och skalbolagsaffärer i synnerhet, har skattemyndigheterna fått fram ett ökat skatteunderlag på ca 17 miljarder kronor. Ett underlag som kan ge 11 miljarder kronor i ökade skatteintäkter för 1989.

Naturligtvis återstår mycket att göra, men skatte- och kronofogdemyndigheterna tillhör de statliga institutioner som påbörjat en verklig förnyelse av sina arbetsformer. Beräkningar visar att verksamheterna under riksskatteverket under senare år har höjt sin produktivitet med ca 4 procent.

Skattemyndigheterna och kronofogdemyndigheterna brottas dock också med mycket svåra personalproblem. Verkets kvalificerade personal är mycket attraktiv på arbetsmarknaden, och avgångarna är mycket höga.

Detta kan mötas med en aktiv personalpolitik, interna karriärmöjligheter, mer kvalificerade uppgifter, etc. Till syvende och sist, måste dock verket ha resurser så att dessa satsningar kan finansieras. Arbetsbelastningen på personalen måste hållas på en rimlig nivå, och lönerna justeras upp.

Skattemyndigheterna har trots den höjda produktiviteten och trots att de svarar för inkasserandet av huvuddelen av samhällets intäktssida, varit ut-

sätta för krav på löpande besparingar. Det finns olika metoder att beräkna sparbetingen med hänsyn till anslag eller arbetsvolymen, men under en följd av år har de legat runt 2 %.

Dessa problem aktualiserade vpk i motion till budgeten 1989/90. vpk Sk819. Vpk föreslog extra anslag på sammanlagt 35 milj. kr. till olika verksamheter under RSV.

Skatteutskottet anförde följande " Enligt utskottets mening måste skatteförvaltningen ha möjlighet att behålla och rekrytera kvalificerad personal, om de satsningar på skatteområdet som pågår och planeras skall kunna genomföras på ett tillfredställande sätt. De uppgifter som lämnats ger därför anledning till allvarlig oro, och det är därför angeläget att åtgärder vidtas för att åstadkomma en förbättring av skatteförvaltningens personalförsörjning. Ett slutligt ställningstagande i denna fråga kräver emellertid ytterligare beredning, och utskottet anser därför att frågan bör övervägas inom regeringskansliet. Vad utskottet anfört bör ges regeringen till känna. Genom det redovisade ställningstagandet har motion Sk819 besvarats" (1988/89:Sku18).

Detta ansåg vpk:s och miljöpartiets representanter i skatteutskottet vara en otillräcklig skrivning, och de avgav en reservation till förmån för förstärkta anslag.

I tilläggsbudget I för budgetåret 1989/90 beslöt dock riksdagen senare att anvisa 20 milj. kr. för att förbättra personalförsörjningen vid skatteförvaltningens myndigheter i Stockholms län.

Budgetförslaget för budgetåret 1990/91

B 1. Riksskatteverket

I budgetpropositionen aviserar regeringen att man tänker återkomma vad gäller särskilda medel för genomförandet av den föreslagna skattereformen. Vpk menar att detta är helt nödvändigt och avser att återkomma till denna fråga. Det torde dock vara ostridigt att man kan konstatera att det redan nu finns ett behov av resurstillskott för att klara personalförsörjningen. Vpk föreslår därför att verkets anslag utökas med 6 milj. kr.

B 2. Regional och lokal skatteförvaltning

I budgetpropositionen för 1990/91 föreslår regeringen att ett rationaliseringskrav på 2 % skall tillämpas även för kommande budgetår, men att dessa medel, 49 milj. kr., ställs till riksskatteverkets disposition.

Vpk stödjer i princip tanken på omfördelningar inom en förvaltning så att medel kan användas så effektivt som möjligt. Faktum är dock också att de personalförsörjningsproblem som är väldokumenterade i Stockholmsregionen återfinns även i andra regioner. Detta redovisades bl.a när skatteutskottet besökte länsskattemyndigheten i Kristianstads län. Av detta följer att omfördelningar inte är någon lösning på problemet.

Riksskatteverket har i sina anslagsframställningar bl.a. redovisat behov av anslag till särskilda rekryteringstjänster 35.9 milj. kr. och 15 milj. kr. till ut-

Mot. 1989/90
Sk828

byggd kontroll av stora bolag. Av detta har regeringen tillstyrkt 5 milj. kr. till kontroll av stora bolag.

Mot. 1989/90
Sk828

Det är vpk:s mening att anslagen bör justeras upp med 15 milj. kr. för rekryteringstjänster och ytterligare 5 milj. kr. för kontroll av stora bolag.

B 3. Kronofogdemyndigheterna

Utöver huvudförslaget har RSV redovisat ett budgetförslag som innebär en utbyggnad av verksamheten med 27,1 milj. kr. För att få en resursförstärkning till de mest arbetstygda länen begär verket ett särskilt resurstillskott på 6,5 milj. kr. Regeringen tillstyrker ett särskilt resurstillskott på 5,5 milj. kr.

Tidigare genomförda besparingar inom exekutionsväsendet har resulterat i att de flesta myndigheter norr om Uppsala och Västmanland fått vidkännas en tvåprocentig minskning fr.o.m. 1982/83.

Det sammanlagda besparingskravet för kronofogdemyndigheterna uppgår till 32,6 milj. kr. under treårsperioden 1990/91–1992/93. Efter vissa rationaliseringsinsatser kan kravet på nettobesparing beräknas till 26,6 milj. kr.

En beräkning visar att varje anställd inom exekutionsväsendet drar in 1,0 milj. kr. till staten och ca 0,4 milj. kr. till enskilda sökande. I genomsnitt driver varje anställd in ca 1,4 milj. kr. till enskilda och staten.

De samlade skatte- och avgiftsskulder hos kronofogdemyndigheterna låt 1985 på ca 19 miljarder kronor, 1988 var dessa skulder på ca 18 miljarder kr. De årliga debiteringarna under perioden 1985 till 1988 ligger runt 6 till 8 miljarder kronor. Av detta kan kronofogdemyndigheterna med nuvarande resurser leverera in strax under 40 procent, dvs. mellan 2 och 3 miljarder.

Satsningar på kronofogdemyndigheterna, eller åtminstone lindrade sparkrav är därför väl motiverade såväl för staten som för enskilda. Vpk föreslår därför att anslaget till kronofogdemyndigheterna utökas med 7 milj. kr.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen för budgetåret 1990/91 anslår ytterligare 6 milj. kr. under huvudtitel 7, till Riksskatteverket.

2. att riksdagen för budgetåret 1990/91 anslår ytterligare 20 milj. kr. under huvudtitel 7, till Regional och lokal skatteförvaltning.

[att riksdagen för budgetåret 1990/91 anslår ytterligare 7 milj. kr. till Kronofogdemyndigheterna.]

Stockholm den 24 januari 1990

Mot. 1989/90

Sk828

Lars Werner (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Ylva Johansson (vpk)

Lars Bäckström (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margô Ingvardsson (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)